

מגיד

הָא לַחְמָא עֲנִיא - דִּי אֶכְלוּ אַבְהַתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם.
כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וַיִּיכַל,
כָּל דְּצָרִיךְ יִיתִי וַיִּפְסַח.
הַשְּׁתָא הַכָּא, לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל.
הַשְּׁתָא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּנֵי חוּרִין.

2 מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות? ...

DEVARIM CHAPTER 16:

א שָׁמֹר אֶת-חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעִשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ ... **ב** וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה לְשָׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם:
ג לֹא-תֹאכַל עָלָיו חֵמֶץ

שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל-עָלָיו מִצֹּת לֶחֶם עֲנִי
כִּי בַחֲפֹזוֹן יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת-יוֹם יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

רש"י --

לחם עני. לחם שמזכיר את העני שנתענו במצרים (ספרי)

ספורנו

לחם עוני לחם שהיו אוכלים בעוני ושלא היה להם פנאי להשהות עיסתם עד שתחמץ מפני נוגשים אצים

עמק דבר

לחם עוני. לא נזכר בכה"ת על מצה שהוא לחם עוני זולת כאן.

והנה חז"ל דרשו בפסחים דל"ו שעונין עליו דברים הרבה. [פסחים ל"ז א'](#)

SHMOT CHAPTER 12 – PARSHAT HA'CHODESH

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:
ב הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רֹאשׁוֹן הוּא לָכֶם
לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה:

ג דַּבְּרוּ אֶל-כָּל-עַדְתֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה
וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֵׁה **לְבֵית-אָבִת שֵׁה לְבַיִת:**

ד וְאִם-יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מֹשֶׁה וְלָקַח הוּא

וּשְׁכָנֹו הַקָּרֹב אֶל-בֵּיתוֹ בְּמִכְסֹת נִפְשׁוֹת

אִישׁ לְפִי אָכְלוּ תִכְסֹו עַל-הַשֵּׁה:

ה שֵׁה תָמִים זָכָר בֶּן-שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן-הַכֹּבָשִׁים וּמִן-הָעִזִּים תִּקְחוּ:
ו וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וּשְׁחַטוּ אֹתוֹ
כָּל קֹהֵל עַדְתֵי-יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֲרֻבִים:

ז וְלָקַחוּ מִן-הַדָּם וּנְתַנּוּ עַל-שְׁתֵי הַמְּזֻזֹת וְעַל-הַמַּשְׁקוֹף **עַל**

הַבָּתִּים אֲשֶׁר-יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם:

ח וְאָכְלוּ אֶת-הַבָּשָׂר בְּלִילָה הַזֶּה **צְלִי-אֵשׁ וּמִצּוֹת**

עַל-מְרֹרִים יֹאכְלֵהוּ:

ט אֶל-תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׂל מִבָּשָׂל בַּמַּיִם כִּי אִם-צְלִי-אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל-
כַּרְעִיו וְעַל-קָרְבּוֹ:

י וְלֹא-תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר וְהִנְתַּר מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ:

יא וְכָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְנִיכֶם חֲגָרִים נַעֲלִיכֶם בְּרִגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם
בְּיַדְכֶם - וְאֹכְלֹתֶם אֹתוֹ בְּחִפְזוֹן - פֶּסַח הוּא לַיהוָה:

יב וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה וְהִכִּיתִי כָל-בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד-בְּהֵמָה וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם
אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אָנִי יְהוָה:
יג וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים

אֲשֶׁר אַתֶּם שָׂם וּרְאִיתִי אֶת-הַדָּם וּפִסַּחְתִּי עֲלֵיכֶם
וְלֹא-יְהִי בְּכֶם נֶגֶף לְמִשְׁחִית בְּהִכְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

יד וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן
וְחִגְתֶּם אֹתוֹ חַג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם - חֻקַּת עוֹלָם תִּחְגְּלוּ:

טו שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹאכְלוּ אֹךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֵר מִבֵּיתֵיכֶם כִּי כָל-אֹכֵל
חֶמֶץ וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד-יּוֹם הַשְּׁבִיעִי:
טז וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא-קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא-קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם כָּל-מְלֶאכֶה לֹא-
יַעֲשֶׂה בָהֶם אֹךְ אֲשֶׁר יֹאכֵל לְכָל-נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם:
יז וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-הַמִּצּוֹת כִּי בַעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת-צְבָאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם:
יח בְּרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב תֹאכְלוּ מִצַּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעִשְׂרִים
לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב:

יט שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֵר לֹא יִמָּצָא בְּבֵיתֵיכֶם כִּי כָל-אֹכֵל מִחֻמָּצַת וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
מֵעֵדַת יִשְׂרָאֵל בְּגֵר וּבְאֶזְרַח הָאֶרֶץ:
כ כָּל-מִחֻמָּצַת לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֵיתֵיכֶם תֹאכְלוּ מִצּוֹת:

כא וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁכוּ
וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח:
כב וּלְקַחְתֶּם אֲגִידַת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר-בַּסֶּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל-
הַמִּשְׁקוּף וְאֶל-שְׁתֵּי הַמְּזוֹזוֹת מִן-הַדָּם אֲשֶׁר בַּסֶּף
וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח-בֵּיתוֹ עַד-בֹּקֶר:
כג וְעִבֵר יְהוָה לַנֶּגֶף אֶת-מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּשְׁקוּף וְעַל
שְׁתֵּי הַמְּזוֹזוֹת וַפֶּסַח יְהוָה עַל-הַפֶּתַח וְלֹא יָתֵן הַמִּשְׁחִית
לָבֹא אֶל-בְּתֵיכֶם לַנֶּגֶף:

כד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה לְחֻק-לָךְ וּלְבִנְיֶיךָ עַד-עוֹלָם:
כה וְהָיָה כִּי-תָבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-הָעֲבֹדָה הַזֹּאת:

כו וְהָיָה כִּי-יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם:

כז וְאָמַרְתֶּם זִבְח-פֶּסַח הוּא לִיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל-בְּתֵי
בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת-מִצְרַיִם וְאֶת-בְּתֵינֵנוּ הִצִּיל
וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

כח וַיִּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ: